

Ascensió al Moncayo (2.316 m) Sistema Ibèric – Aragó/Castella

Cims aconseguits: Lobera 2.227 m   Morca 2.283 m   San Juan 2.283 m
San Miguel 2.316 m

Dates: 11/13 de setembre de 2009

Participants (8): Meli Carrilero, Lluís Díaz, Joan Gassol, Encarna Hidalgo, Dani Ros, Amèlia Salvat. Invitats: Josep Massana, Helena Güell.

El Moncayo és el massís culminant de la Serralada Ibèrica, encara que curiosament no hi ha cap cim amb aquest nom; el punt més alt és el cerro San Miguel, de 2.316 metres. Nosaltres vam aprofitar el pont de la Diada per fer-hi una sortida de tres dies. L'aproximació pel vessant aragonès és bastant fàcil i ràpida per autopista, encara que es triga més de 3 hores. El divendres sortim a les 8 del matí i abans de les 12 entrem de visita al Parc Natural del Monasterio de Piedra. El recorregut per la zona fresca i obaga entre cascades i bosc contrasta fortament amb l'entorn exterior sec i àrid. Després de dinar visitem les restes del monestir cistercenc del segle XII.

Al finalitzar fem més de 100 km pel Campo de Borja per apropar-nos al massís del Moncayo i ens allotgem a l'alberg del Santuario del Moncayo, situat a 1.600 metres d'alçada, en la cara nord de la muntanya. Una família catalana regenta aquest establiment des de fa 19 anys i el pare ens parla de la gran quantitat de bolets que es perdran enguany, ja que no ha plogut des de la primavera. Des de Vera de Moncayo hi ha una estreta pista de 26 km que serpenteja entre un espectacular bosc estratificat per l'alçada, primer l'alzinar, després la fageda i per últim la pineda.

El dissabte el dediquem a fer una excursió matinal per la zona del Monasterio de Veruela. Agafem el PR-2 que ens porta fins el poblet de Trasmoz, enclavat en un turó sota l'ombra del seu castell medieval. La vista del Moncayo és esplèndida. Al nostre voltant veiem camps de ametllers i cereals ara ja plens de rostolls cuits pel sol. Per sort, l'airet fresc de setembre ens alleuja de la solana que cau en uns camins sense arbres. Per la vora de Litago tornem de nou a Veruela. Després de dinar fem la visita guiada al monasterio de Veruela, interessant cenobi cistercenc del segle XII buit des de la desamortització del 1.835, ara propietat de la diputació on s'està habilitant un parador de turisme.

Diumenge a les 7,30 comencem a caminar des del santuari en direcció est per un camí que puja suaument entre bosc en direcció al collado Bellido, a 1.807 m. La temperatura és de 12°. La nostra intenció és fer tota la línia de cims del massís i baixar per la via directa. El camí, marcat com a variant del GR90, travessa els aixaragalls de pedra que es desprenen de dos dels tres grans circs d'origen glacial que solquen la cara nord del massís: San Gaudioso i Morca. Abans de dues hores som al coll on esmorzem al sol.

Des del collado Bellido agafem l'ampla llomada ja sense arbres que s'eleva gradualment en direcció oest. Veiem rastres de ramats i un parell de cabanes de pedra seca. En una hora ens plantem al primer cim del dia, el pic Lobera, de 2.227 metres. Una gran montjoia al costat de l'antic vèrtex geodèsic marca el cim. Són vora les 11 del matí i les boires comencen a pujar pel vessant nord. Ara som a la línia divisòria d'aigües entre el Atlàntic i el Mediterrani, també seguint la frontera administrativa entre Aragó a la dreta (nordest) i Castella a l'esquerra (suduest) amb les terres sorianes de Ágreda. Precisament trobem les marques del PR-SO 88 que puja des del poble de Beratón.

La ondulant línia de carena baixa ara primer al collado del Morca (2.144 m) i torna a elevar-se després fins el cim del mateix nom (Morca 2.283 m) per després entroncar junt al cim de San Juan (2.283 m) amb el fressat camí que puja directament del santuari i que està bastant concorregut. Entre boires arribem al cim del Moncayo poc abans de les 12 del migdia. La temperatura és agradable encara que bufa un airet fesquet. Per sort no patim el temut "cierzo" de la zona. Gaudim de la panoràmica que ens permeten les núvols, fem les fotos de record i mengem i bevem una mica.

La baixada la farem seguint la línia directa de 700 metres de desnivell per la cara nord del pic San Juan fins el fons del circ glacial del "Cucharón" o San Miguel. És un ampli sender molt freqüentat que s'escola en amples i còmodes ziga-zagues muntanya avall. Cap als 1.800 m entren de nou al bosc, deixem el regne de la boira i baixem agradablement fins el santuari, on prenem els cotxes i iniciem la llarga tornada cap a casa.